

Опорний заклад загальної середньої освіти Новозапорізька школа
Долинської сільської ради
Запорізького району Запорізької області

Виступ на тему:

**«Мотивація під час дистанційного навчання:
місія можлива»**

Підготувала вчитель англійської мови
М.П. Шевченко

Мотивація (з лат. «movege» – «рухати») – це бажання і готовність людини щось робити. Це те, що рухає нас, спонукає виконувати певні завдання і йти до поставленої мети.

Дистанційне навчання звичайно не замінює очні заняття та спілкування, суттєво доповнює їх. Після введення елементів дистанційного навчання можна залучати дітей до проектів з використанням дистанційної освіти. Поступове створення мотиваційного поля до дистанційної освіти учнів може створити передумови ефективного дистанційного навчання.

Завдання дистанційного навчання мають бути не дуже важкими і не дуже легкими – це сприяє виявленню мотиву досягнення співвідношення результату виконання зі своїми здібностями).

Велике наванчання в створенні позитивної мотивації грає можливість управління процесом пізнавальної діяльності. Кожному учню подобається, коли він не просто прочитус інформацію з комп'ютера або підручника, а вимушений шукати найбільш значиму її частину.

В цілому використання дистанційного навчання повинно бути вмотивованим освітнім процесом, його побудовою, цілями та кінцевими результатами. Сучасні діти проводять за комп'ютером велику кількість часу, проте не всі розуміють як використовувати його задля розвитку своїх здібностей. Тому необхідно використовувати прості мотиви досягнення та успіху для залучення підлітків до навчальної діяльності, оскільки саме вони забезпечують таке явище як мотивація навчальної діяльності.

Перед викладачем постає важлива задача - залучити учнів до процесу навчання, принаймні, увімкнути комп'ютер, зайти на потрібний Інтернет – ресурс і лише у такому разі можна переходити до наступних етапів навчання. Інколи навіть цей крок є складним для сучасних учнів, але ми обговорюємо ті випадки, коли дитина має не лише словесне бажання, а й робить принаймні перші кроки, без яких неможливо долучитися до інтернет освіти.

Мотивація до дистанційного навчання повинна бути орієнтована на активну діяльність слухачів, сприяючи появі позитивних емоцій — тоді підтримується мотивація слухача і викладача, а обсяг і міцність отриманих знань досягає максимального рівня. Зростання кількості стимулів для прояву різних емоцій збільшує ефективність навчання.

Окрім того, слід пам'ятати – використання інтернет-технологій у навчанні вже саме по собі активізує мотивацію, додаючи до роботи учня дослідницького аспекту, сприяє подоланню психологічних бар'єрів при засвоєнні комп'ютерних технологій.

Які внутрішні мотиватори можна використовувати?

- Отримання знань потрібно для здійснення мрії.
- Отримання знань робить тебе самостійним.
- Отримання знань розширює простір твого існування.
- Отримання знань допоможе тебе знайти своє місце в житті, своє покликання.
- Отримання знань навчить тебе бути щасливим.
- Отримання знань приносить людині впевненість у собі, радість, щастя.

Фактори, які можуть сприяти мотивації:

- Віра в себе. (Я це зможу! Я досягну високого рівня! Я змушу себе це зробити! Я піду до кінця!)
- Усвідомлення своїх здібностей як недостатньо розвинених. Моє незнання – постійний стимул до розвитку. (Мені ще не вдасться вирішити цю задачу, необхідні додаткові знання! Я ще не вмію писати твір на належному рівні, але хочу навчитися!)

- Грамотна похвала.

Як мотивувати своїх учнів? Рекомендації для учителів.

- Організувати чіткий графік проведення уроків .
- Обирати та подавати навчальний матеріал у такому форматі, який точно зацікавить ваших учнів (посилання на відеоуроки, тести, опитувальники на Google диску тощо). Є можливість і потреба опановувати нові технології, тим самим покращуючи свої навички, вміння.
- Формувати завдання чітко, щоб учні розуміли, що і як виконувати.
- Орієнтуватися на реалістичні вимоги. Вони мають бути високими, але не настільки, щоб учні не могли їх виконати, бо це може призвести до втрати інтересу до навчання.
- Забезпечувати зворотній зв'язок з учнями. Не забувати хвалити учнів, якщо вони стараються. Навіть просте підбадьорення буде їх стимулювати. Можна просто запитати: «Як в тебе справи? Що нового?»
- Використовувати різноманітні прийоми розвитку пізнавальної активності (бесіда, створення проблемних ситуацій та ситуацій успіху, використання прийомів критичного мислення, творчих завдань).
- Ставити дедлайни, але приймати роботи і після останнього терміну здачі.
- Не перевантажувати учнів, враховувати їхні вікові особливості.

Студія онлайн-освіти EdEra разом із командою Viber діляться перевіреними стратегіями та порадами, які допоможуть вам мотивувати дитину до онлайн-навчання. Інтерактив, правильний фідбек і творчі завдання здатні не лише втримати, а й підвищити мотивацію учнів.

Створіть сприятливі умови для навчання

Будь-які перепони можуть стати серйозним демотиватором для дитини, тому намагайтеся створити комфортні умови для навчання — і психологічно, і з технічного боку. Важливо уникати будь-яких факторів, що відволікають, та заохочувати дитину.

Цікавий факт

Мотивація в мозку виникає від двох стимулів: нагороди та небезпеки. Нагорода — це те, що викликає в нас позитивні емоції. А небезпека — те, що викликає страх. Страх може стати ефективною методикою для навчання швидкої реакції на небезпеку. Наприклад, дитина торкнулася гарячої праски, отримала негативний досвід і тепер уникатиме цього. Проте в довготривалому навчанні цей метод не ефективний. Під впливом страху дитина зможе запам'ятати, що треба дивитися в обидва боки перед пішохідним переходом, але не зможе вивчити англійську мову. Натомість нагорода мотивує людину до навчання, складних речей та навичок.

Для проведення уроків, спілкування та надсилання матеріалів бажано використовувати одну або кілька основних платформ. Так діти будуть орієнтуватися в тому, куди заходити і де що можна знайти.

Прописуйте чіткі інструкції до завдань та очікувані результати від учнів. Так діти не витратять зайвий час, переживаючи, чи роблять те, що потрібно.

Не перевантажуйте учнів та враховуйте їхні можливості. Дізнайтесь, яке навантаження в дітей з інших предметів, поговоріть з іншими вчителями, щоб узгодити це. Подовжуйте дедлайн здачі робіт, якщо в когось виникли технічні проблеми вдома (вимкнули інтернет або світло).

Комбінуйте різні активності на заняттях

Зробіть так, щоб сам процес навчання був цікавий для учнів — це стимулюватиме їхню внутрішню мотивацію. Наприклад, чергуйте формати подання інформації. 45-хвилинні відеолекції можуть знудити дітей, і вони будуть менш вмотивовані до подальшого навчання. Спробуйте асинхронне навчання в онлайн — одна група учнів може переглядати відеопояснення, а друга — виконувати завдання, яке надіслали в чат. Або додайте вікторину чи проведіть опитування — такі активності перемкнуть увагу і активують сприйняття.

Цікавий факт

З народження в нас переважає внутрішня мотивація. Тобто нагорода — це сам процес дослідження та пізнання нового.

Пізніше з'являється зовнішня мотивація. Наприклад, похвала чи, як у школі, гарна оцінка. Але в навчанні зовнішня мотивація приносить менші результати, ніж внутрішня. Навіть більше, якщо зовнішня нагорода постійно однакова й очікувана, людина знуджується і втрачає мотивацію. Найефективніше: стимулювати внутрішню мотивацію та підтримувати її позитивним зовнішнім фідбеком.

Давайте дітям більше свободи. Дозвольте їм самостійно обрати тему чи формат виконання завдання. Так вони зможуть креативніше підходити до виконання завдань. Ви можете зробити опитування в групі Viber, де діти оберуть формат подання інформації на наступному уроці: лекція, самостійне прочитання параграфа, відео з YouTube, гра.

Давайте фідбек

- У живому форматі ви можете давати і отримувати фідбек протягом уроку навіть без слів, бо бачите один одного. В онлайн-форматі з цим важче. Але тут простіше використовувати індивідуальний підхід: можна поговорити з учнем у приватних повідомленнях.
- Проговоріть та пропишіть чіткі критерії оцінювання завдань. Так учні зможуть орієнтуватись, у якому напрямку рухатись і на що звернути особливу увагу. Цього ж правила варто дотримуватись, даючи завдання на самоперевірку.
- Давайте фідбек за правилом «сендвіча» — розміщуючи критику між двома позитивними репліками. Наприклад: «Дякую за вчасну роботу, але перевір ще раз коефіцієнти в 3-му завданні. Впевнена/-ний, що ти впораєшся!»
- Поряд з формальним оцінюванням давайте цікаві завдання, які не оцінюються балом. І на них також давайте фідбек. Наприклад, якщо урок був у відеоконференції, давайте додаткові завдання у форматі онлайн-гри. Скажімо, в американських школах використовують ігрову платформу Kahoot!, завдяки якій діти можуть самостійно або в групі проходити ігри на різні теми зі шкільної програми.
- Даючи схвальний відгук на роботу учнів акцентуйте на зусиллях дитини, а не її талантах. Якщо учні сприймають щось як «талант», тобто те, що в тебе або є, або немає, то в них зменшується мотивація вчитися далі. Натомість якщо хвалити за зусилля — вони розумітимуть, що можуть своїми діями зростати, тому будуть більш вмотивовані вчитися.

Боріться зі списуванням за допомогою творчості

Якщо ви проводите контрольну онлайн — майже неможливо відстежити, чи учні в цей час не шукають відповіді в інтернеті. Давайте дітям більше завдань на креативність, які складно «погуглити». Наприклад, створити сторінку в соцмережі якоїсь відомої історичної постаті. Для дітей сам процес буде цікавим і незвичним. Окрім цього, їм треба буде опрацювати матеріал, який ви проходили.

Правило, про яке варто пам'ятати: «Низький поріг, висока стеля, широкі стіни». Низький поріг означає доступність завдань для кожного учня. Висока стеля — багаторівневність завдань, що не обмежує жодного учня, якщо хтось може зробити більше і краще. Широкі стіни дають можливість учням обирати та передбачають творчий підхід до виконання роботи. Це ті характеристики завдань, які найкраще підходять для організації дистанційного та змішаного навчання і підтримують навчальну мотивацію.

Загалом — для мотивації варто вдосконалювати сам процес навчання, робити його цікавим та різноманітним, давати учням можливість самостійно досліджувати й отримувати якісний фідбек на свої старання. Так ви будете стимулювати саме внутрішню мотивацію до навчання, а не просте бажання отримати хороший бал.

Роль батьків:

Значний вплив на розвиток мотивації навчання можуть надавати батьки. Для формування позитивної мотивації батькам можна спиратися на наступні поради педагогів:

- цікавитися справами, навчанням дитини;
- допомагати при виконанні домашніх завдань у формі ради, не придушувати самостійність і ініціативність;
- пояснювати дитині, що його невдачі в навчанні - це недолік прикладених зусиль (щось не довчив, що не допрацював);
- частіше хвалити дітей за їхні успіхи, тим самим давати стимул рухатися далі.

Роль учня:

Кожна дитина має свої природні задатки, які може розвинути або занепастити, якщо не буде їх розвивати. Розвиваючи то, що має, людина набуває нових задатків, які допомагають їй досягти успіху. Якщо людина не йде вперед у своєму розвитку, вона навіть не стоїть на місці, а починає деградувати. Особливо це помітно в сучасному стрімкому світі, де щодня відбувається тисячі відкриттів. Стояти на місці не можна! Але для того, щоб дитина це зрозуміла, **потрібні:**

- Ентузіазм. Зацікавленість дитини в результаті.
- Внутрішня мотивація. Чому мені це потрібно? Навіщо?
- Організація процесу так, щоб він захоплював. Як, коли, скільки часу на це витратити?

У дистанційному навчанні роль учня величезна. Можна сказати, вона домінує над роллю дорослого, який може контролювати, примушувати, стимулювати, але це ніколи не буде мати ефекту, якщо сама дитина не розвине свою внутрішню когнітивну мотивацію до навчання. Завдання дорослого - допомогти йому це зробити.